

План заняття «Мінна безпека»

до міжнародного дня з питань мінної безпеки (Лекція)

4 квітня- міжнародний день просвіти з питань мінної небезпеки і допомоги в діяльності, пов'язаної з розмінуванням

1.Що являє собою протимінна діяльність?

Це заходи, що проводяться з метою забезпечення національної безпеки та спрямовані на зменшення соціального, економічного та екологічного впливу вибухонебезпечних предметів на життя та діяльність населення.

2.Цілі протимінної діяльності:

2.1.Зменшення ризиків, які можуть виникати внаслідок підриву вибухонебезпечних предметів до життя та здоров'я населення

2.2.Мінімізація і відвернення загроз настання нещасних випадків серед населення від поводження з вибухонебезпечними предметами

2.3.Зниження соціальної напруженості серед населення, яке проживає на забруднених територіях або поблизу до них

3.Складові протимінної діяльності в Україні:

3.1.Інформування про небезпеки від вибухонебезпечних предметів та навчання з попередження ризикам, пов'язаними з такими предметами

3.2.Розмінування

3.3.Надання допомоги постраждалим особам та здійснення заходів що до їх реабілітації

3.4. Знищення надлишків боєприпасів, боєприпасів, що непридатні для подальшого використання, а також таких, що підлягають знищенню відповідно до міжнародних зобов'язань

3.5.Агітаційно-просвітницька робота щодо незастосування протипіхотних мін.

4.Міжнародні стандарти протимінної діяльності: MAS, UNMAS:

Це комплекс нормативних документів ООН, що встановлюють єдині вимоги до всіх аспектів роботи з мінною небезпекою, включаючи розмінування,

знищення боєприпасів, допомога постраждалим, координація з метою підвищення безпеки та ефективності.

4.1. Конвенція про заборону протипіхотних мін 1997р.

Вона спрямована на заборону застосування, накопичення запасів, виробництво та передачу протипіхотних мін та про їхнє знищення.

4.2. Конвенція про заборону або обмеження застосування конкретних видів звичайної зброї ввід 1980р.

Вона передбачає захист цивільного населення від надмірних ушкоджень чи страждань населення внаслідок застосування конкретних видів звичайної зброї.

4.3. Конвенція про касетні боєприпаси 2008р.

Забороняє будь яке використання, накопичення, виробництво та передачу касетних боєприпасів.

5. Законодавство України у сфері протимінної діяльності:

5.1. Закон України «Про протимінну діяльність в Україні» від 06.12 2018р.

Визначає правові та організаційні засади здійснення протимінної діяльності та особливості державного регулювання у цій сфері. Також вказується, що навчання ризикам небезпек від мін та вибухонебезпечних предметів, інформування населення про загрози міститься у нормативних документах - національних стандартах.

6. Види вибухонебезпечних предметів, їх класифікація

Що необхідно знати про небезпеку вибухонебезпечних предметів (ВНП):

Вибухонебезпечні предмети це будь які пристрої , засоби, підозрілі предмети, які здатні за певних умов вибухати.

До ВНП належать:

- вибухові матеріали промислового призначення та саморобного виготовлення
- боєприпаси з вибуховою речовиною
- бомби і боєголовки з хімічною і біологічною речовинами

- артилерійські, мінометні, ракетні боєприпаси, боєприпаси стрілецької зброї
- саморобні вибухові пристрої, піротехнічні вироби
- касетні бомби і касети
- керовані і балістичні ракети
- міни, торпеди, глибинні бомби

7. Заходи безпеки при поводженні з вибуховими матеріалами

Міна – це вибухонебезпечний пристрій, спрямований на виведення з ладу чи знищення людини, транспорту, або будівлі від присутності або контакту з особою чи транспортним засобом.

Класифікація мін:

- за тактичним призначенням : протипіхотні, протитранспортні
- за ступенем безпеки: такі, що знешкоджуються та такі, що не знешкоджуються
- за характером ураження протипіхотні міни поділяють на фугасні та осколкові

Протипіхотна фугасна міна натискної дії, встановлюється на ґрунт чи під нього. Спрацьовує, коли людина наступає на неї. Радіус ураження до 3м. Ураження відбувається вибуховою хвилею та високою температурою вибухових газів.

Протипіхотна осколкова міна вистрибуючо-натискної дії кругового ураження, дистанційного мінування, розкидає до 2400 вражаючих елементів, спрацьовує, коли людина наступає або зачепляється за дротяну розтяжку.

Дальність ураження до такою міною сягає до 50 м.

Протитранспортні міни різного типу спрацьовують на об'єкти масою від 150-200 кг.

Також до вибухонебезпечних предметів належать:

- боєприпаси, що не вибухнули
- залишені боєприпаси, які не були використані – артснаряди, міни, гранати,

набої, які можуть бути біля покинутих позицій, будівель, підбитої військової техніки. Вони мають вставлений підривник або детонатор, переведений в бойовий стан

детонатори: запали, підривники: вони, як правило, виконують роль «приманки»
- мають вигляд безпечних предметів: ручок, гаманців, але бажання розглянути та підняти їх, може закінчитися ампутацією пальців або руки, пошкодженням обличчя, втратою зору.

- саморобні вибухові пристрої та міні пастки. Їх розміщують таким чином, щоб привернути увагу а після контакту з людиною привести її в дію.

- мінометні міни: - мають високу чутливість підривника миттєвої дії, тому мінімальна безпечна відстань до них - 500м

- набої до стрілецької зброї – це найчастіші травми від безпечної поведінки – спроби роздивитися або розібрати предмет

- ручні гранати - часто використовують як міни-розтяжки, кріпляться а деревах, радіус ураження поширюється від 25 до 200м. Їх вибух призводить до численних поранень та загибелі.

- артилерійські боєприпаси: мінімальна безпечна відстань складає не менше 800м

8.Наслідки від мін та вибухонебезпечних залишків війни на життєдіяльність населення

- гуманітарні

- екологічні

- соціально-психологічні

-економічні

Внаслідок необережного поводження з вибухонебезпечними предметами можна отримати дуже складні травми, а саме:

- мінно-вибухові - супроводжуються травматичною ампутацією стоп або гомілок (фугасні протипіхотні міни)

- множинні травми голови, шиї, пліч, живота, обличчя, втратою зору від осколкових поранень
- важкі травми верхніх кінцівок з супутніми травмами обличчя, втратою зору

Україна під час військових дій одна з держав, яка має дуже забруднену територію вибухонебезпечними предметами. За даними на початок 2024 року майже 200 000 кв.км площі забруднено і потребують розмінування. Ця цифра приблизно дорівнює площі Великої Британії. Від початку війни з РФ на нашої території знешкоджено 334989 вибухонебезпечних предметів та 2891 кг вибухових речовин, в тому числі 2194 авіабомб. Обстежено територію площею 80987 гектарів. Ці цифри постійно зростають, тому що агресія нашої країни продовжується.

9. Заходи безпеки при поводженні з вибуховими матеріалами

Міни та ВНП небезпечні для нашого життя, тому необхідно бути уважними до оточуючого середовища. В жодному разі не потрібно:

- панікувати
- наближатися до підозрілого предмету, торкатися до нього
- намагатися підпалити або кинути його у воду
- заходити на мінне поле з метою допомогти постраждалим

10. Що робити:

- зупинитися та перевірити чи немає ще чогось підозрілого поруч
- обережно відійти на безпечну відстань на менше за 300м, залишив якусь позначку
- повідомити службу порятунку за тел.101

Лекція 2 Міжнародні стандарти та нормативно правова база протимінної діяльності в Україні

Міжнародні стандарти протимінної діяльності (МСПМД) спираються на три головні угоди міжнародного права, які розглядають питання наземних мін та ВНП